

Vergaderjaar 2009–2010

31 460

Project SPEER

Nr. 13

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 10 augustus 2010

De vaste commissie voor Defensie¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Defensie over de brief van 16 april 2010 inzake de voortgangsrapportage SPEER (Kamerstuk 31 460, nr. 12). De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 9 augustus 2010. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Van Miltenburg

Adjunct-griffier van de commissie,
Bontje

¹ Samenstelling:

Leden: Bommel, H. van (SP), Staaij, C.G. van der (SGP), Ormel, H.J. (CDA), Ferrier, K.G. (CDA), Eijnsink, A.M.C. (PvdA), Miltenburg, A. van (VVD), Fng voorzitter, Dam, M.H.P. van (PvdA), Schippers, E.I. (VVD), Jacobi, L. (PvdA), Brinkman, H. (PVV), Voordewind, J.S. (CU), Broeke, J.H. ten (VVD), Dijk, J.J. van (SP), Thieme, M.L. (PvdD), Peters, M. (GL), Berndsen, M.A. (D66), Monasch, J.S. (PvdA), Bosman, A. (VVD), El Fassed, A. (GL), Hernandez, M.M. (PVV), Lucassen, E. (PVV), Bruins Slot, H.G.J. (CDA) en Hachchi, W. (D66).
Plv. leden: Raak, A.A.G.M. van (SP), Dijkgraaf, E. (SGP), Uitslag, A.S. (CDA), Blanksma-van den Heuvel, P.J.M.G. (CDA), Wolbert, A.G. (PvdA), Beek, W.I.I. van (VVD), Smeets, P.E. (PvdA), Nicolai, A. (VVD), Samsom, D.M. (PvdA), Helder, L.M.J.S. (PVV), Wiegman-van Meppelen Scheppink, E.E. (CU), Teeven, F. (VVD), Irrgang, E. (SP), Ouwehand, E. (PvdD), Braakhuis, B.A.M. (GL), Vacature, (D66), Arib, K. (PvdA), Blok, S.A. (VVD), Halsema, F. (GL), Kortenoeven, W.R.F. (PVV), Bontes, L. (PVV), Çörüz, C. (CDA) en Vacature, (D66).

1

Welk beslag legt de invoering van SPEER op de operationele eenheden? Welke gevolgen heeft SPEER voor het oefenprogramma van de grondgebonden eenheden in 2011?

De invoering van SAP bij operationele eenheden legt gedurende ongeveer vier weken een beslag van 50 procent op de materieellogistieke capaciteit van de desbetreffende eenheid, in het bijzonder voor opleiding en training. De daadwerkelijke overgang naar het nieuwe systeem heeft tot gevolg dat de eenheid een week niet beschikbaar is voor de uitvoering van haar taken. Gedurende de nazorgperiode van drie tot zes maanden kan de materieellogistieke bedrijfsvoering wat trager verlopen vanwege de gewenning aan het nieuwe systeem. Door de gefaseerde invoering van SAP en de daarop aangepaste planning van oefeningen van de grondgebonden eenheden, treden naar verwachting geen ernstige verstoringen van het oefenschema op.

2 en 4

Wat zijn de precieze overschrijdingen van het project SPEER? Wat ligt ten grondslag aan de budgettaire spanning? Hoe wilt u een overschrijding van het budget voorkomen?

Het programmabudget is qua omvang onveranderd. Enkele betalingen die waren voorzien voor 2010 zijn al in 2009 gedaan, maar dat heeft geen gevolgen voor de totale omvang van het programmabudget. Wel is sprake van budgettaire spanning doordat tijdens de uitvoering van verscheidene projecten de kosten hoger blijken dan geraamd. Hiervoor is geen reserve beschikbaar. Overschrijdingen kunnen worden opgevangen door gunstige aanbestedingen van vervolcontracten later dit jaar of door aanpassingen van de te bouwen functionaliteiten.

3 en 20

Heeft het SPEER-project nadelige gevolgen ondervonden van het feit dat (althans het afgelopen half jaar) de personele bezetting net boven de ondergrens van 85 procent is gebleven? Was deze beperkte bezetting het gevolg van de budgettaire problemen bij Defensie? Zo niet, welke andere oorzaken lagen daaraan dan ten grondslag? Waarom was het na-ijleffect van het personele capaciteitstekort en het gevolg hiervan niet voorzien? Wat gaat de minister (naast het extra aandacht schenken aan de scholing van instromend personeel en het handhaven van de plaatsingsduur van zittend personeel) ondernemen om personeelsproblemen te voorkomen? Welke oorzaken, anders dan het na-ijleffect van vorig jaar, liggen ten grondslag aan dit probleem? Wat is de omvang van dit risico? Wat zijn de gevolgen als het personeelstekort onverhoeds toch optreedt?

Het programma SPEER ondervond gedurende de rapportageperiode geen ernstige gevolgen van de krappe personeelsbezetting, die met 85 procent op een weliswaar laag maar werkbaar niveau ligt. De onderbezetting was niet het gevolg van de budgettaire problemen bij Defensie, maar voornamelijk van de schaarste aan de benodigde vakkennis op materieellogistiek en financieel gebied.

Het kwalitatieve na-ijleffect was niet onverwacht. Er is tijd gemoeid met het opleiden en inwerken van het nieuwe personeel bij SPEER. Er kon daarom niet meteen volledig worden geprofiteerd van de verbeterde bezetting. Verdere aanvullende maatregelen zijn niet nodig. De personele bezetting van SPEER wordt nauwlettend bewaakt en op voorziene vacatures wordt alert gereageerd. Wanneer het tekort weer zou oplopen,

kan dit vertragingen tot gevolg hebben voor de bouw van en de migratie naar SAP.

5 en 21

Waarom is niet voorzien dat druk (met nadelige gevolgen) op de SAP-beheerorganisatie is ontstaan? Wat is de omvang van dit risico? Wat zijn de (financiële) gevolgen als het risico (belemmering van de slagvaardige voortzetting van het programma) bewaarheid wordt? Waarom is niet voorzien dat druk (met nadelige gevolgen) op de SAP-beheerorganisatie is ontstaan? Wat is de omvang van dit risico? Wat zijn de (financiële) gevolgen als het risico (belemmering van de slagvaardige voortzetting van het programma) bewaarheid wordt?

De druk op de SAP-beheerorganisatie was al eerder voorzien. Zoals gemeld in de rapportage van 1 april 2009 (Kamerstuk 31 460, nr. 6) is budget vrijgemaakt ten behoeve van het gelijktijdige beheer van SAP en *legacy* systemen. Ondanks de beschikbaarheid van dit budget blijft de opbouw van de SAP-beheerorganisatie bij IVENT achter. Dit komt onder meer door het grote werkaanbod voor IVENT bij *legacy* beheer en de herscholing van het personeel. Wanneer dit risico zich inderdaad voordoet, kan dit het uitbrengen van nieuwe versies van het SAP-pakket vertragen.

6

Kunt u de in juni uitgevoerde tussenbalans aan de Kamer sturen?

Zoals toegezegd zal in de volgende halfjaarlijkse rapportage over SPEER, die de Kamer in oktober 2010 zal ontvangen, onder meer aandacht worden besteed aan de uitkomsten van de tussenbalans.

7 en 22

In hoeverre wordt er werkelijk 668 VTE's bespaard tot en met 2014? Kan de regering aangeven hoeveel er nu al bespaard is? Welke maatregelen worden genomen wanneer de beoogde opbrengsten niet gehaald worden?

In de rapportage van 12 oktober 2009 (Kamerstuk 31 460, nr. 8) en het antwoord op de vragen daarover (Kamerstuk 31 460, nr. 9) is gemeld dat, als gevolg van de gekozen migratiestrategie gedurende de looptijd van fase 1 SPEER, nog geen opbrengsten op het gebied van vte'n kunnen worden ingeboekt. Niettemin is de besparingsdoelstelling gehandhaafd. Dit is voor fase 1 vertaald in een korting op de budgetten van de defensie-onderdelen. De daadwerkelijke reducties in vte'n volgen na de voltooiing van de bouw van en de migratie naar SAP.

8

Welke systemen worden niet vervangen door SAP?

De systemen die gedurende fase 1 SPEER nog niet worden vervangen betreffen onder andere het munitiebeheer, het wapenbeheer en het hoger onderhoud bij de logistieke bedrijven. Deze systemen worden vervangen gedurende de verdere uitbreiding van SAP die aansluit op fase 1 SPEER.

9

Uit welke activiteiten/projecten bestaat het budget van 36 miljoen euro voor het project PALS?

Het project PALS bouwt koppelingen (*interfaces*) van SAP naar andere systemen. Dit zijn zowel externe systemen, zoals die voor elektronisch bankieren, als de *legacy* systemen. De koppelingen met *legacy* systemen

zijn nodig om gegevens met SAP te kunnen uitwisselen of ernaar over te zetten. Het aantal tot dusver gebouwde grotere en kleinere interfaces loopt tegen de honderd.

10

Waarom halveert het budget voor Datamigratie en -onderhoud?

In de oorspronkelijke ramingen was verondersteld dat de datamigratiestraat gedurende een langere periode door een externe organisatie zou worden geleverd. In de afgelopen periode zijn voorbereidingen getroffen om de datamigratie vanaf 2011 in eigen beheer uit te kunnen voeren. Datamigratie wordt hiermee een activiteit voor de staande organisatie, waarmee de noodzaak vervalt om hiervoor binnen de programmabudgetten ruimte te reserveren.

11

Waarom neemt het budget voor Landschapbeheer met € 18 miljoen toe?

Het budget voor het IV Landschapbeheer bestaat uit reserveringen voor de inzet van ICT-gereedschap, voor de personele capaciteit van IVENT die is gemoeid met het beheer en voor het verwerken van wijzigingen in het reeds in gebruik genomen deel van SAP. De ramingen voor de resterende duur van fase 1 SPEER zijn verhoogd op grond van nauwkeuriger verwachtingen op het gebied van de verdere bouw en het verwerken van wijzigingen. Ook is er gaandeweg, met het groeien van het SAP-systeem, beter inzicht ontstaan in de kosten van het beheer van het programma-landschap.

12

Hoe valt de daling van het budget voor tijdelijk hogere uitgaven voor gelijktijdig beheer van SAP en legacy te verklaren?

In de afgelopen periode is een nauwkeuriger inzicht verkregen in de exploitatiekosten van *legacy* systemen en de momenten waarop deze systemen uitfaseren. Dit geldt ook voor de exploitatiekosten van het reeds in gebruik genomen deel van SAP. Door dit nauwkeuriger inzicht is het saldo van de verwachte verlaging van de exploitatiekosten door het uitfaseren van *legacy* systemen en de verwachte exploitatiekosten van de in gebruik genomen SAP-systemen lager dan in de vorige voortgangsrapportage is vermeld.

13

Hoeveel externe medewerkers zijn ingehuurd om de personele onderbezetting te compenseren? Welke extra kosten zijn hieruit voortgevloeid?

Externe medewerkers worden niet structureel ingezet op formatieplaatsen. Zij verrichten uitbestede werk, complementair aan het werk dat door defensiemedewerkers wordt gedaan.

14

Waaruit bestaan deze verstoringen?

De verstoringen bij de projecten Detailontwerp & Bouw bestaan in hoofdzaak uit het soms niet tijdig of nog niet volledig passend op de bedrijfsvoering opleveren van SAP-producten. De verstoringen bij IVENT staan vooral in verband met de druk op de SAP-beheerorganisatie. Voor het databeheer bij de Gegevens Beheer Organisatie van DMO blijkt het lastig om tijdig de juiste kwaliteit defensiemedewerkers te vinden.

15

Welke maatregelen zijn getroffen om de samenwerking van de betrokken dienstonderdelen te verbeteren?

De samenwerking tussen de afdeling Detailontwerp & Bouw en de IV-beheerorganisatie IVENT en de regiepartner is geïntensiveerd. Ze zijn onder eenhoofdige leiding gebracht en zullen bovendien in augustus 2010 verhuizen naar een gezamenlijke locatie in Den Haag.

16

Hoeveel vertraging, in tijd uitgedrukt, is er nog niet weggewerkt?

De vertraging bij Detailontwerp & Bouw bedraagt ongeveer een half jaar.

17 en 19

Zullen tekortschietende satellietverbindingen ook in de toekomst een probleem blijven bij de toepassing van SAP? Geldt dit alleen voor de Koninklijke Marine?

Hoe wordt de vertraging Migratie maritieme keten 3e tranche verklaard?

Voor de problemen met de satellietverbindingen zijn oplossingen beschikbaar. Deze moeten echter nog beproefd worden. De behoefte aan de oplossing voor het effectief mobiel gebruik van SAP betreft alle operationele eenheden. De behoefte doet zich wel sterker voelen bij de vloot omdat, zelfs wanneer varende in de onmiddellijke nabijheid van de thuishaven Den Helder, er voor de dagelijkse materieellogistieke bedrijfsvoering aan boord met SAP geen werkbaar alternatief bestaat voor de satellietverbindingen. Daarom wordt de verdere migratie van schepen uitgesteld tot de oplossing beschikbaar is. Dit heeft tot gevolg dat de migratie van de derde tranche van de maritieme keten later gereed zal zijn.

18

Wordt bij nieuwe projecten zoals de CV-90 in het ketenproject GGO meteen op SAP overgeschakeld?

Nee, dat hangt af van de voorbereidingen die daartoe bij de nieuwe projecten zijn getroffen. Dit geldt ook voor de andere ketenprojecten. De logistieke ondersteuning van de nieuwe NH-90 helikopter in het ketenproject Lucht is meteen op SAP gebaseerd.